

STUDIEPLAN

Felles utdanning i krisekommunikasjon for nød- og beredskapsaktørene

SAMVI-KOM

7,5 studiepoeng

**Godkjent i Utdanningsutvalget ved Politihøgskolen
15. november 2022**

1. Innledning og formål

Norge har fire nasjonale hovedprinsipper innenfor samfunnssikkerhet og beredskap: Ansvarsprinsippet, likhetsprinsippet, nærhetsprinsippet og samvirkeprinsippet. Samvirkeprinsippet pålegger bl.a. etater et eget ansvar for å sikre best mulig samvirke med andre relevante aktører. Noe av målet med prinsippet er å utnytte ressursene på tvers av offentlig, privat og frivillig sektor. Samvirke kan derfor beskrives som en prosess hvor de forskjellige aktørene går sammen for å løse et felles problem og en skal få mer ut av å samvirke enn å arbeide alene¹.

Som ett tiltak for å bedre samfunnssikkerhet og håndteringsevne er det besluttet utvikling av felles etter- og videreutdanninger for nød- og beredskapsaktørene som skal støtte opp under samvirkeprinsippet, i samarbeid mellom Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap (DSB), Helsedirektoratet (Hdir), Politidirektoratet (POD), Forsvarets høyskole og Politihøgskolen.

Kriser kjennetegnes ofte av tidspress og mangel på informasjon, samtidig er behovet for informasjon stort. Å lage og formidle budskap til befolkning, media og politisk nivå, krever presisjon og hurtighet. De siste 10-15 årene har kommunikasjon og mediehåndtering, inkludert sosiale medier, blitt mer sentralt i krisehåndteringen. Det skjerper kravet til kunnskap om krisehåndtering og krisekommunikasjon, og strategisk bruk av kommunikasjon som verktøy i kriser og ved store hendelser.

God krisekommunikasjon fordrer god situasjonsforståelse hos beslutningstakere med ansvar for beredskap og krisehåndtering, samt de som lager grunnlag for beslutninger. Beslutningene vil omfatte beredskap- og krisehåndtering i stort, inkludert kommunikasjon. Tett samarbeid mellom avdelinger og eksterne samarbeidspartnere på ulike nivåer er derfor sentralt for å oppnå god kommunikasjon.

Utdanningen har en bred målgruppe. Studentene vil ha erfaring fra ulike nød- og beredskapsaktører og inneha ulike roller og funksjoner. Dette vil være svært nyttig for erfaringslæringen, kunne bidra til bedre krisehåndtering og legge til rette for økt forståelse av tett samarbeid og informasjonsdeling internt og eksternt.

Formålet med studiet er å styrke evnen til å håndtere kommunikasjon i kriser og større hendelser, bidra til bedre samvirke mellom nød- og beredskapsaktørene, og effektiv utnyttelse av samfunnets samlede ressurser i krisehåndteringen.

2. Målgruppe og opptakskrav

2.1. Målgruppe

Målgruppen for utdanningen er personell hos nød- og beredskapsaktørene som har, eller er tiltenkt, en lederfunksjon eller jobber med kommunikasjon.

Søkere må være innstilt av arbeidsgiver.

Studieplassene fordeles med

- minst 70 prosent av plassene fordelt likt mellom:
  - ansatte i politiet
  - ansatte i brann- og redningsvesen samt ansatte i DSBs styringslinje
  - ansatte i helsetjenestens akuttmedisinske beredskap og ansatte i helsetjenesten som har kommunikasjonsansvar
  - ansatte og tjenestepliktige i Forsvaret
- inntil 15 prosent av plassene til andre beredskapsaktører (offentlige og private)
- inntil 15 prosent av plassene til frivillige aktører innen norsk redningstjeneste

2.2. Opptakskrav

Søkere må dokumentere følgende krav:

Utdanning:

- Generell studiekompetanse

Ansettelse, praksis og andre krav:

- Et pågående arbeidsforhold eller formell tilknytning til politiet, DSBs styringslinje, brann- og redningsvesen, helsetjenesten, Forsvaret eller andre som hører inn under nød- og beredskapsaktørene.

Søkere som ikke tilfredsstillt kravet om generell studiekompetanse, må dokumentere følgende:

- Minimum 5 års relevant praksis (hvorav inntil 2 år kan være relevant utdanning) erstatter kravet om generell studiekompetanse. Ordningen gjelder kun søkere som er 25 år eller eldre.

3. Læringsutbytte

3.1. Generell kompetanse

Studentene kan etter gjennomført utdanning:

- Utøve egen rolle innen kommunikasjon i kriser og større hendelser med økt innsikt og trygghet
- Forstå viktigheten av samvirke
- Bidra til erfaringslæring og kunnskapsdeling

3.2. Kunnskaper

Studentene har etter gjennomført utdanning grunnleggende kunnskap om:

- Teorier og problemstillinger knyttet til kommunikasjon generelt og krisekommunikasjon spesielt
- Eksterne og interne forventninger til kommunikasjon i samfunnet, med fokus på blant annet media sin rolle
- De ulike nød- og beredskapsaktørers organisering, rolle, ansvar og myndighet

Studentene har etter gjennomført utdanning kjennskap til:

- Viktigheten av felles situasjonsforståelse
- Operativ psykologi og hvordan stress påvirker oss i kritiske hendelser
- Betydningen av både erfarings- og forskningsbasert kunnskap

3.3. Ferdigheter

Studentene kan etter gjennomført utdanning:

- forberede og planlegge for kommunikasjon i kriser
- koordinere kommunikasjon med andre samvirkeaktører
- utforme budskap tilpasset ulike behov og målgrupper
- håndtere media og andre interessenter
- bidra til erfaringslæring etter kriser, øvelser og større hendelser, med fokus på kommunikasjon

4. Organisering av undervisnings- og læringsaktiviteter

Utdanningen er organisert som et deltidsstudium, og skal som hovedregel gjennomføres i løpet av 4 måneder. Omfanget på utdanningen er anslått til ca. 210 timer.

Utdanningen er organisert i samlinger, og undervisnings- og læringsaktiviteter i og utenom samlingene. Samlingene utgjør inntil 80 timer som kan fordeles over kortere og lengre tid, og kan være delvis nettbasert.

Det er krav om minimum 90 % deltakelse på samlingene.

Undervisnings- og læringsaktivitetene skal bidra til å gi studentene et godt læringsutbytte, og det legges vekt på fleksible og varierte arbeidsformer med stor grad av studentaktivitet.

Undervisnings- og læringsaktivitetene omfatter deltagelse i undervisning, øvelser, individuelt arbeid, gruppearbeid, nettbasert arbeid og litteraturstudier og andre aktiviteter som er relevante for utdanningen. Utdanningen skal forberede studentene på å kunne kommunisere i kriser eller større hendelser, eller støtte de som har kommunikasjonsansvar. Teorien i utdanningen skal hjelpe studentene å bli bedre til å kommunisere, eller bistå med utvikling av kommunikasjon i kriser. Derfor legges det vekt på at studentene skal bruke teoriene i praktiske situasjoner. Studentene skal også bidra til medstudenters læring, blant annet gjennom vurdering av caser og praktiske eksempler.

En nettbasert læringsplattform benyttes i administrering og pedagogisk gjennomføring av studiet.

Arbeidskrav

Følgende arbeidskrav må være godkjent før studentene får avlegge eksamen:

- Delta på øvelse, der studentene skal planlegge, gjennomføre og evaluere kommunikasjon i en hendelse, ut fra et gitt case.
- Skrive et faglig notat i gruppe. Temaet skal være godkjent av fagansvarlig. Notatet skal være på 2000 ord +/- 10 %.

5. Vurdering

Studentene blir vurdert underveis gjennom arbeidskrav, og får tilbakemelding etter nærmere oppgitte kriterier forankret i beskrivelsene av læringsutbytte.

Studiet avsluttes med muntlig eksamen, som kan gjennomføres digitalt. Det benyttes karakterene bestått/ikke bestått.

6. Litteratur (totalt 590 sider)

- Bjelland, B. og Nakstad, E. R. (2021) *Beredskap, kriseledelse og praktisk skadestedsarbeid*. Oslo: Gyldendal Akademisk. Kapittel 1 - 8 (206 sider).
- Hillestad, T. (2016) *Toppledelsens troverdighet ved kriser. Når og hvorfor fungerer ulike kommunikasjonsstrategier?* MAGMA, nr 04-16, 45-55 (11. sider).
Tilgjengelig på: <https://www.magma.no/toppledelsens-troverdighet-ved-kriser>
- Kristiansen, E., Magnussen, L.I. og Carlström E. (2017) *Samvirke - en lærebok i beredskap*. Oslo: Universitetsforlaget. Kapittel 1 - 11 (131 sider).
- Ndlela, M. N. (2019) *Interessentperspektiv på krisekommunikasjon*. Oslo: Universitetsforlaget. (170 sider)
- Olsen, O.E. og Mathiesen, E.R. (2019). *Media og krisehåndtering. Utfordringer i en ny mediehverdag*. Oslo: Cappelen Damm Akademisk. Kapittel 7 - 9 (72 sider)